

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ε΄ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 171/2022

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Κλιμακίου Θεολογία Γναρδέλλη, Σύμβουλο, και τα μέλη Κωνσταντίνο Δήμου, Πάρεδρο, και, κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, Παναγιώτη Σταθόπουλο, Εισηγητή.

Συνήλθε στις 21 Φεβρουαρίου 2022, προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου και του σχεδίου σύμβασης του έργου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (Γενικό Επιτελείο Στρατού) με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΞΟΜΟΙΩΤΩΝ Ε/Π ΣΤΟ Α/Δ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 2.286.273,38 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και συμβατικού τιμήματος 1.934.624,02 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Ο φάκελος με τα στοιχεία της υπόθεσης υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 8.2.2022 (αριθ. πρωτ. ΕλΣυν 6063), με το Φ.917.12/2/468601/Σ276/7.2.2022 έγγραφο του Γενικού Επιτελείου Στρατού .

Άκουσε την εισήγηση του Εισηγητή Παναγιώτη Σταθόπουλου.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα

1. Το σχέδιο σύμβασης του ως άνω έργου παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του παρόντος Κλιμακίου για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 324 του ν.4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» (Α΄ 127/29.6.202). Ειδικότερα, πέραν του ότι οι διατάξεις που εισάγουν εξαίρεση από τον κατοχυρωμένο στο άρθρο 98 παρ. 1 περ. β του Συντάγματος προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να ερμηνεύονται στενά, η ελεγχόμενη διαγωνιστική διαδικασία δεν αφορά

καμία από τις περιοριστικά προβλεπόμενες, στις περιπτώσεις α, β, γ, στ, ζ και θ του άρθρου 17 του ν.3978/2011 (Α' 137), συμβάσεις, οι οποίες, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 324 του ν.4700/2020, εξαιρούνται του προσυμβατικού ελέγχου (βλ. Ε' Κλ. 246/2021,779/2020).

2. Η διαδικασία ανάθεσης και η σύναψη της σύμβασης του ελεγχόμενου έργου διέπονται από τις - περί δημοσίων συμβάσεων έργων - διατάξεις του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) και τους όρους της οικείας διακήρυξης.

3. Από τον έλεγχο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

3.1. Το αντικείμενο του ελεγχόμενου έργου συνίσταται, σύμφωνα με την παρ. 11.3 του άρθρου 11 της διακήρυξης, στην κατασκευή νέου κτιρίου για την εγκατάσταση εξομοιωτών πτήσης ελικοπτέρων CH-47D, KIOWA και UH-1H. Περιλαμβάνει όλους τους χώρους υποστήριξης της λειτουργίας των εξομοιωτών. Το κυρίως κτίριο είναι μεταλλικό διώροφο. Οι Η/Μ εγκαταστάσεις τοποθετούνται σε επαφή με το κυρίως κτίριο σε συμβατικό ισόγειο κτίσμα. Η κατακόρυφη επικοινωνία των δύο ορόφων γίνεται με μεταλλικές σκάλες. Το ισόγειο περιλαμβάνει χώρο εξομοιωτή πτήσης CH-47D, Computer room, χώρο εξομοιωτή KIOWA και χώρο εξομοιωτή UH-1H, αποθήκη ανταλλακτικών, αίθουσα εκπαίδευσης, γραφεία, χώρους υγιεινής, καθαριότητας και αποθηκευτικό χώρο. Το κτίριο Η/Μ εγκαταστάσεων περιλαμβάνει Pump room και Electrical room. Ο Όροφος περιλαμβάνει αίθουσα εκπαίδευσης, Briefing rooms, γραφεία, χώρους υγιεινής, καθαριότητας και Kitchenette. Τα εμβαδά είναι: - Μεταλλικό κτίριο. Ισόγειο : 695 μ².. Όροφος: 315μ² - Κτίριο Η/Μ εγκαταστάσεων : 69μ². Η πλαγιοκάλυψη, η επικάλυψη του μεταλλικού κτιρίου, καθώς και η διαμερισμάτωση των χώρων των εξομοιωτών γίνεται με πανέλα λαμαρίνας, ενώ των υποστηρικτικών χώρων με γυψοσανίδες. Η κατακόρυφη επικοινωνία γίνεται με μεταλλικές σκάλες (εσωτερικά και εξωτερικά). Στο έργο περιλαμβάνονται τα περιμετρικά πεζοδρόμια και οι διάδρομοι που ενώνουν το κτίριο με την ασφαλτόστρωτη οδό.

3.2. Το εν λόγω έργο χρηματοδοτείται από το Π.Δ.Ε.. Με τη Φ.900/3098/181/84786^α/Σ.1213/10.12.2020 απόφαση του Διοικητή της Ταξιαρχίας Μηχανικού του Γ' Σώματος Στρατού εγκρίθηκε η διακήρυξη του ως άνω έργου. Σε

αυτήν ορίστηκε ότι η ανάθεση του έργου θα γίνει με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν.4412/2016, μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), ως σύστημα υποβολής προσφορών ορίστηκε αυτό των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Εξάλλου, με το άρθρο 12 της ανωτέρω διακήρυξης, η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίστηκε σε 400 ημέρες από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης. Περίληψη της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στον ελληνικό τύπο, ενώ το πλήρες κείμενο αυτής καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ. στις 11.12.2020 (Α.Δ.Α.Μ.: 20PROC007829745).

3.3. Ως ημερομηνία λήξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 29^η.12.2020, ενώ ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών ορίστηκε η 5^η.1.2021. Περαιτέρω, στο άρθρο 22.Γ. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της ανωτέρω διακήρυξης ορίζεται: «Το έργο αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση εξειδικευμένων ηλεκτρονικών συστημάτων (εξομοιωτές πτήσης Ε/Π) σε άμεση και αραστή συνεργασία με τους προμηθευτές και εγκαταστάτες αυτών των συστημάτων. Ως εκ τούτου και με δεδομένο ότι το έργο χρηματοδοτείται από το ΠΔΕ και όχι από τον Προϋπολογισμό του ΥΠΕΘΑ, πρέπει να διασφαλίζεται ότι, ο κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας διαθέτει την αναγκαία χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση σημαντικών και κρίσιμων για την ομαλή εξέλιξη του έργου ιδίων πόρων και για σύντομο χρονικό διάστημα (έως έγκρισης και διάθεσης σχετικής πίστωσης για πληρωμή εγκεκριμένου Λογαριασμού – Πιστοποίησης). Επομένως οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν, επί ποινή αποκλεισμού τα παρακάτω: α. Δήλωση κύκλου εργασιών στον τομέα των δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις (ισολογισμοί), με μέσο όρο (Μ.Ο.) κατ' ελάχιστο το 100% του Π/Υ της διακήρυξης (χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ). Το αποτέλεσμα του ισολογισμού των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων δεν επιτρέπεται να είναι αρνητικό (ζημιογόνος χρήση), για καμία χρήση. β. Κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις (από Τράπεζα πανελλαδικής εμβέλειας), για καταθέσεις τραπεζικά κεφάλαια και πιστοληπτική ικανότητα, κατ' ελάχιστο το 100% του Π/Υ της διακήρυξης (χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ). Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών

φορέων, οι παραπάνω όροι πρέπει να καλύπτονται τουλάχιστον από το ένα μέλος της ένωσης. Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει». Επίσης, στο άρθρο 22.Δ. «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» ορίζεται: «Οι οικονομικοί φορείς πρέπει να περιλαμβάνουν, επί ποινή αποκλεισμού, στη βασική τους στελέχωση, τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας, για κάθε καλούμενη κατηγορία», ενώ στο άρθρο 22.Ε. «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» προβλέπεται «Πιστοποιητικό ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 & ISO 45001:2018 ή OHSAS 18001:2015 από αναγνωρισμένο Ινστιτούτο ή Οργανισμό». Τέλος στο άρθρο 22.ΣΤ. «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)» ορίζεται: «Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, εάν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο προσφέρων, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρούσα διακήρυξη. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η ένωση μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων (για τα κριτήρια της οικονομικής και

χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα). Η εκτέλεση των εργασιών συναρμογής και σύνδεσης σε λειτουργία με τους εξομοιωτές πτήσεων Ε/Π89 γίνεται υποχρεωτικά από τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή.».

3.4. Η συγκροτηθείσα, με τη Φ.917/3098/39/85071α/Σ1266/22.12.2020 απόφαση του Διοικητή της Ταξιαρχίας Μηχανικού του Γ' Σώματος Στρατού, Επιτροπή του Διαγωνισμού, με το 1^ο/5.1.2021 Πρακτικό, κατέγραψε τα δικαιολογητικά συμμετοχής των συνολικά πέντε (5) συμμετεχόντων οικονομικών φορέων και συγκεκριμένα των εταιρειών: 1) [Α], 2) [Β], 3) [Γ], 4) [Δ] και 5) [Ε], αποσφράγισε τις οικονομικές προσφορές τους και τις κατέταξε κατά σειρά μειοδοσίας. Ακολούθως, προέβη σε έλεγχο, κατά σειρά μειοδοσίας, της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης των οικονομικών προσφορών, της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, των δικαιολογητικών συμμετοχής και των εγγυητικών επιστολών, κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 4.1 της διακήρυξης διαδικασία. Κατόπιν του ελέγχου των υποβληθέντων Τ.Ε.Υ.Δ διαπίστωσε ότι όλα περιείχαν ασάφειες και κάλεσε τους ανωτέρω οικονομικούς φορείς να παράσχουν διευκρινίσεις κατά το άρθρο 102 του ν.4412/2016. Περαιτέρω, μετά την παροχή των σχετικών διευκρινίσεων εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα [Α] και τούτο διότι, κατά παράβαση του ανωτέρω αναφερόμενου άρθρου 22.Δ. της διακήρυξης «ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ», η εργοληπτική αυτή επιχείρηση ανέφερε ότι στη στελέχωσή της περιλαμβάνονται ένας τεχνικός, ο οποίος μεταξύ άλλων διαθέτει Μ.Ε.Κ Δ' στα οικοδομικά, ένας τεχνικός που διαθέτει Μ.Ε.Κ. Γ' στα Οικοδομικά και ένας τεχνικός που διαθέτει Μ.Ε.Κ. Γ' στα ηλεκτρομηχανολογικά. Επομένως, η επιχείρηση δεν καλύπτει το ανωτέρω κριτήριο όσον αφορά την κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικά, καθώς δεν διαθέτετε δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' όπως απαιτεί η διακήρυξη, ενώ μόνο η κατάταξη της επιχείρησης στη 2^η τάξη του ΜΕΕΠ δεν καλύπτει τον παραπάνω όρο της διακήρυξης, όπως εσφαλμένως ισχυρίστηκε η εταιρεία στις περαιτέρω διευκρινίσεις που της ζητήθηκαν μέσω του συστήματος «επικοινωνία» του διαγωνισμού αναφορικά με ποιο τρόπο τα στελέχη της, που δηλώθηκαν στο Τ.Ε.Υ.Δ., καλύπτουν την απαίτηση του άρθρου 22.Δ. της διακήρυξης, όσον αφορά την κατηγορία

ηλεκτρομηχανολογικά. Περαιτέρω, οι προσφορές των υπόλοιπων εταιρειών κρίθηκαν αποδεκτές και η Επιτροπή του Διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανάδειξη ως προσωρινού αναδόχου του οικονομικού φορέα [B], με ποσοστό έκπτωσης 42,1% και συμβατικό τίμημα 1.262.859,06 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Κατόπιν όμως της από 3.7.2021 γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου Έργων του Γ' Σώματος Στρατού, με τη Φ..917.1/3086/27/87722Σ.633/13.7.2021 απόφαση του Διοικητή της Ταξιαρχίας Μηχανικού του Γ' Τμήματος Στρατού/NRDC-GR «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» αποφασίστηκε αφενός η απόρριψη των οικονομικών προσφορών των φορέων 1) [A] με προσφερόμενο ποσοστό μέσης έκπτωσης 44,45%», 2) [B] με προσφερόμενο ποσοστό μέσης έκπτωσης 42,01%», 3) [Γ] με προσφερόμενο ποσοστό μέσης έκπτωσης 41,22%», 4) [Δ] με προσφερόμενο ποσοστό μέσης έκπτωσης 36,13%» και αφετέρου η ανάδειξη ως προσωρινής αναδόχου της εταιρείας [E] με μέση τεκμαρτή έκπτωση 15,38% και συμβατικό τίμημα 1.934.624,02 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την εταιρεία [A] κρίθηκε ότι η προσφορά της είναι απορριπτέα, καθόσον, εκτός των άλλων, όπως είχε κρίνει και η Επιτροπή του Διαγωνισμού δεν κάλυπτε την απαιτούμενη από τη διακήρυξη βασική στελέχωση για την κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικά του εν λόγω έργου, καθώς κατείχε μόνο έναν (1) τεχνικό κατηγορίας Μ.Ε.Κ. Γ' σε αντίθεση με τα οριζόμενα στην ως άνω διακήρυξη που απαιτούσε δύο (2). Περαιτέρω, όσον αφορά την εταιρεία [B], κρίθηκε ότι η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί. καθόσον, ενώ απαιτούνταν από τη διακήρυξη ο κύκλος εργασιών στον ειδικό τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης, ο φορέας προσκόμισε ισολογισμούς 2017, 2018, 2019 που αφορούσαν τόσο τον γενικό όσο και τον ειδικό κύκλο εργασιών, ερμηνεύοντας ως συναφή πάσης φύσης έργα που εκτέλεσε, αντί του ορθού που αφορά τις κατηγορίες οικοδομικά και ηλεκτρομηχανολογικά. Επίσης, κρίθηκε ότι οι τραπεζικές βεβαιώσεις που ο φορέας προσκόμισε για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής του επάρκειας του άρθρου 22.Γ. δεν καλύπτουν την προδιαγραφή της διακήρυξης για κάλυψη ποσού ίδιου με τον προϋπολογισμό του έργου, καθόσον σε αυτές δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η προσκομιζόμενη επιστολή της Εθνικής τράπεζας, καθώς δεν προκύπτει αν έχει καλυφθεί από τον οικονομικό φορέα μέρος του ορίου υπερανάληψης ή αν έχει αναληφθεί μέρος ή ολόκληρο το ποσό της πίστωσης από τον ανοικτό λογαριασμό ή από την επιχειρηματική κάρτα.

Περαιτέρω, απορριπτέα κρίθηκε και η προσφορά της εταιρείας [Γ], καθόσον, όπως προέκυψε, αυτή δεν κάλυπτε από μόνη της τον απαιτούμενο από τη διακήρυξη ίσο με τον προϋπολογισμό του έργου μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών και για τον λόγο αυτό επικαλέστηκε δάνεια εμπειρία από τον οικονομικό φορέα [ΣΤ], ο οποίος όμως επίσης δεν κάλυπτε από μόνος του τον απαιτούμενο μέσο κύκλο εργασιών. Αντίθετα, ο μέσος κύκλος εργασιών καλυπτόταν μόνο και από τους δύο οικονομικούς φορείς μαζί, ανερχόμενος σε 2.444.507,73 ευρώ. Συγκεκριμένα, η ως άνω απόφαση, χωρίς να υπάρχει ρητός όρος αποκλεισμού στη διακήρυξη, έκρινε ότι, κατά την ερμηνεία των διατάξεων αυτής και του νόμου 4412/2016 καθώς και των οδηγιών της ΕΑΑΔΗΣΥ, δεν προκύπτει ότι ένας οικονομικός φορέας δύναται να επικαλεστεί ως δάνεια εμπειρία για οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια την οικονομική δυνατότητα άλλου φορέα που δεν πληροί αυτοτελώς τις συγκεκριμένες απαιτήσεις της διακήρυξης. Επιπροσθέτως δε κρίθηκε απορριπτέα η προσφορά της ανωτέρω εταιρείας και για το λόγο ότι ο οικονομικός φορέας [ΣΤ], στο μέρος IV Δ «Συστήματα διασφάλισης και ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» του Τ.Ε.Υ.Δ., δεν δήλωσε υπεύθυνα αν διαθέτει ή όχι και είναι σε θέση να υποβάλει τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 22.Ε. της διακήρυξης. Τέλος, όσον αφορά την εταιρεία [Δ] κρίθηκε ότι η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί, καθόσον αυτή δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα της αναθέτουσας αρχής για την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με τη χρηματοοικονομική της επάρκεια και συγκεκριμένα για τον μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών της. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους στις 19.7.2021.

3.5. Ακολούθως, κατόπιν της από 4.8.2021 πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, η εταιρεία [Ε] κατέθεσε εμπρόθεσμα τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Η Επιτροπή Διαγωνισμού, σύμφωνα με το 2^ο/10.9.2021 Πρακτικό, αφού ήλεγξε τα δικαιολογητικά, διαπίστωσε ότι αυτά ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και εισηγήθηκε την κατακύρωση της σύμβασης στην ως άνω εταιρεία. Με τη Φ.917.1.12/1/468383/Σ242/2.2.2022 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην εταιρεία με την επωνυμία [Ε].

3.6. Τέλος, με το Φ.900/3098/22/116582/Σ.89/3.2.2022 έγγραφο του Διοικητή της Ταξιαρχίας Μηχανικού του Γ' Σώματος Στρατού βεβαιώνεται ότι δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις ή άλλα ένδικα μέσα κατά του κύρους του ελεγχόμενου διαγωνισμού.

4. Με τα δεδομένα αυτά το Κλιμάκιο κρίνει ότι μη νομίμως αποκλείστηκε από τη συνέχεια του διαγωνισμού η εταιρεία [Γ], και τούτο διότι, στη διακήρυξη του διαγωνισμού και συγκεκριμένα στο άρθρο 22.ΣΤ. «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)» δεν είχε προβλεφθεί όρος που να ορίζει ότι, στην περίπτωση στήριξης μεμονωμένου προσφέροντα ή ένωσης στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τουλάχιστον μία εκ των απαιτήσεων του άρθρου 22.Γ. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της διακήρυξης, η σχετική απαίτηση θα πρέπει να ικανοποιείται αποκλειστικά από τους άλλους φορείς και όχι αθροιστικά από τον δανείζοντα και τον δανειζόμενο φορέα. Συνεπώς, η σχετική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 22.ΣΤ. από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με την οποία ένας οικονομικός φορέας δεν δύναται να επικαλεστεί ως δάνεια εμπειρία για οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια την οικονομική δυνατότητα άλλου φορέα που δεν πληροί αυτοτελώς τις συγκεκριμένες απαιτήσεις της διακήρυξης, παρίσταται αυθαίρετη, καθόσον η υποχρέωση αυτή δεν προκύπτει από καμία διάταξη του διέποντος τον επίδικο διαγωνισμό νομοθετικού πλαισίου. Σε κάθε περίπτωση διακήρυξη, η οποία δεν προβλέπει τέτοιου είδους περιορισμό ρητά, ενώ αυτός επιβάλλεται εκ των υστέρων κατόπιν ερμηνείας των διατάξεων από την αναθέτουσα αρχή, καθίσταται ασαφής για όλους αυτούς που εντέλει συμμετείχαν στον διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά, καθώς δεν καθίσταται ευκρινής ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να χρησιμοποιηθεί η δάνεια εμπειρία σύμφωνα με τις απαιτήσεις τις αναθέτουσας αρχής. Τέλος, μη νόμιμη παρίσταται και η επιπρόσθετη αιτιολογία αποκλεισμού από τη συνέχεια του διαγωνισμού της ανωτέρω εταιρείας και συγκεκριμένα η κρίση ότι ο παρέχων δάνεια εμπειρία στη [Γ] οικονομικός φορέας [ΣΤ], στο μέρος IV Δ «Συστήματα διασφάλισης και ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» του Τ.Ε.Υ.Δ., δεν δήλωσε υπεύθυνα αν διαθέτει ή όχι και είναι σε θέση να υποβάλει τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 22.Ε. της διακήρυξης. Και τούτο διότι ο έλεγχος της ικανότητας των παρεχόντων τη δάνεια εμπειρία, σύμφωνα με τα

κριτήρια επιλογής, αφορά αποκλειστικά και μόνο στα ειδικά προσόντα που «δανείζονται» οι τρίτοι φορείς στον δανειζόμενο οικονομικό φορέα και δεν απαιτείται η από μέρους τους πλήρωση των εν γένει κριτηρίων επιλογής (βλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 1161/2021, ΕΑ ΣτΕ 51/2014). Ειδικότερα, σε περίπτωση που τρίτος οικονομικός φορέας δανείζει τον προσφέροντα για να καλύψει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια που απαιτεί η διακήρυξη, δεν απαιτείται να αποδεικνύεται ότι ο δανείζων φορέας πληροί και το κριτήριο επιλογής το οποίο αφορά στα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης που καλύπτουν το συνολικό αντικείμενο του έργου. Τούτο, διότι τα πιστοποιητικά περί συμμόρφωσης στα ανωτέρω πρότυπα αποτελούν διακριτά και αυτοτελή κριτήρια επιλογής, τόσο κατά τη διακήρυξη όσο και κατά τον σκοπό που εξυπηρετούν, και αφορούν μόνο στον υποψήφιο ανάδοχο (πρβλ. ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 1161/2021, ΔΕφΑθ 901/2021, πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 324, 694/2009, 607/2005, 98/2002). Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, κωλύεται η υπογραφή του ελεγχόμενου σχεδίου σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς

Κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος για έλεγχο σχεδίου σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (Γενικό Επιτελείο Στρατού) και της εταιρείας με την επωνυμία [Ε], για την εκτέλεση του έργου με τίτλο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΞΟΜΟΙΩΤΩΝ Ε/ΠΙ ΣΤΟ Α/Δ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ»

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΓΝΑΡΔΕΛΛΗ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ